

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Новоселівська сільська рада
Олександрійського району
Кіровоградської області
вул. Шкільна, 2/А, с. Новоселівка,
Олександрійський район,
Кіровоградська область, 28022

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Новоселівської сільської ради «Про місцеві податки і збори» (далі – Проект) і документи, що надані до нього листом Новоселівської сільської ради від 29.05.2017 № 305.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Новоселівської сільської ради з питань бюджету і фінансів щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу проекту (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом на території Новоселівської сільської ради встановлюються місцеві податки і збори, а саме: податок на майно, єдиний податок; туристичний збір; акцизний податок з роздрібної реалізації підакцизних товарів.

Пунктом 12.3 статті 12 ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Згідно з вимогами підпункт 12.3.2. пункту 12.3 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Разом з тим, в Додатку до Проекту при встановленні земельного податку (пункт 1.3 розділу І), єдиного податку (пункт 2 розділу І), туристичного збору (пункт 1 розділу ІІ) визначено не всі необхідні елементи, зокрема не зазначено платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, податковий період, порядок обчислення податку, строк і порядок сплати податку.

Пропонуємо привести зазначені пункти Проекту у відповідність до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначені статтею 7 ПКУ.

Крім того, відповідно до вимог підпунктів 12.3.4. та 12.3.5. ПКУ ставки податків і зборів встановлюються рішеннями відповідних рад на наступний бюджетний період.

Разом з тим, у Проекті Новоселівської сільської ради чітко не визначено податкового періоду (2018 рік) та в назві проекту не зазначено на яку територію поширюється дія акта. В зв'язку з вищезазначенним, з метою ідентифікації Проекту та приведення його у відповідність до вимог статті 12 ПКУ, пропонуємо доповнити назву Проекту фразою «на території Новоселівської сільської ради на 2018 рік».

Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 ПКУ місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Разом з тим, підпунктом 1.3. пункту 1 Проекту зазначено, що на території Новоселівської сільської ради встановлюється акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Норми щодо сплати такого податку встановлені розділом III Додатку до Проекту.

Відповідно до пункту 9.1. статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Таким чином, встановлення рішенням сільської ради акцизного податку, що є загальнодержавним податком та встановлюється ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Пунктом 1.3. розділу І Додатку до Проекту встановлюється плата за землю.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення

змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї ж статті розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. В свою чергу, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи, що пунктом 1.3. Проекту не встановлюються питання орендної плати, пропонуємо викласти назву пункту 1.3. у наступному вигляді: «Податок на майно в частині земельного податку».

Таблицею 1 пункту 1.3 Проекту встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено. Ставка податку визначається відповідно до категорії земельної ділянки та оформлення документів на право власності. При цьому ставки податку для тих, хто оформив документи на право власності, і тих, хто не оформив такі документи, є однаковими.

Частиною 9 статті 79¹ Земельного кодексу України встановлено, що земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не регулюються розміри ставок земельного податку залежно від оформлення документів на земельні ділянки.

Також, Таблицею 1 пункту 1.3 Проекту встановлюються ставки земельного податку для земель комерційного призначення. Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено земель «комерційного призначення».

Натомість, пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Отже, Проект потребує доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та потребують приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Одночасно зазначаємо, що АРВ Проекту не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

Так, у розділі I АРВ не визначено проблеми з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення.

Відповідно до пункту 4 Методики при визначені проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються причини виникнення проблеми; обґрутування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Проте, розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності – обґрунтованій необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У пункті 3.1. розділу III АРВ в описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» зазначено, що у разі не встановлення рішенням органу місцевого самоврядування місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, розробником не враховану усі складові Альтернативи 1, а при визначені оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання кожної альтернативи не наведено жодних цифрових показників, що не дає можливість оцінити принцип ефективності – досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

у п. 3.3 розділу III «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу; об'єктивно не оцінено, наскільки обраний спосіб буде ефективним для вирішення проблем.

Також, в АРВ відсутні обґрунтування запропонованих проектом рішень розмірів ставок місцевих податків (наприклад, з врахуванням платоспроможності суб'єктів господарювання), а також алгоритм їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Зазначене вище не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Вищевказане не узгоджується з вимогами статті 4 Закону щодо забезпечення дотримання таких принципів державної регуляторної політики як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання вказано, що зазначене регулювання поширюється на 22 суб'єктів господарювання, в тому числі: 6 малих та 16 мікропідприємств.

Відповідно до таблиці «Надходження по місцевим податкам та зборам» у 2018 році до місцевого бюджету планується залучити: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 50,4 тис. грн.; земельний податок – 905,2 тис. грн.; єдиний податок – 881,2 тис. грн.

Враховуючи, що під дію акта на території Новоселівської сільської ради підпадає 22 суб'єкти малого та мікропідприємництва (*платники єдиного податку I та II груп спрощеної системи оподаткування*), то кожен суб'єкт щомісяця буде сплачувати в середньому 3 337,88 грн. єдиного податку.

Проте, максимальна сума єдиного податку, яка може сплачуватися платниками другої групи спрощеної системи оподаткування (*за максимальними ставками відповідно до ПКУ*) складає 640,00 грн.

Загальна сума сплати податків суб'єктами господарювання у 2018 році складе 1836,8 тис. грн. (в середньому на 22 суб'єкта підприємництва – 6957,58 грн. в місяць), що є доволі великою сумою для суб'єктів малого та мікропідприємництва Новоселівської сільської ради та потребує запровадження корегуючих заходів.

Таблицею розділу VII АРВ, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акту поширюється у першому

кварталі 2018 року на 21 суб'єкт господарювання, а у другому - четвертому кварталах 2018 року на 22 суб'єкта господарювання, при цьому щоквартальні надходження до бюджету складають 26,4 тис. грн. або 105,6 тис. грн. на рік. Однак, відповідно до вимог ПКУ, єдиний податок сплачується щомісяця, а податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, – один раз на рік, що не дозволяє отримувати щоквартально однакові суми надходжень до місцевого бюджету.

Разом з тим, у розділі 2 Тесту малого підприємництва (М-тесту) вказано, що кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється дія регулювання, становить 24 одиниці, в тому числі малого підприємництва 6 одиниць та мікропідприємництва 18 одиниць.

Слід зазначити, що у таблиці розділу 3 М-тесту «прямі» витрати розраховано для 22 суб'єктів господарювання, і вони складають 4,8 тис. грн. на кожного, або сумарно 105,6 тис. грн. ($4,8 \times 22 = 105,6$). Однак, у рядку «Сумарно, гривень» вказано 1413,0 тис. грн.

Також, у таблиці розділу 4 М-тесту «прямі» витрати суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання становлять 105,7 тис. грн.

Адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання в розділі 3 М-тесту не розраховано.

Отже, цифрові показники АРВ (з М-тестом) не узгоджуються між собою та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання.

Враховуючи вищезазначене АРВ потребує доопрацювання та приведення до вимог Методики.

Додатково повідомляємо, що при підготовці Експертного висновку до Проекту постійною комісією Новоселівської сільської ради з питань бюджету, власності, приватизації не зазначені дати оприлюднення повідомлення та проекту регуляторного акта, кінцева дата строку для прийняття зауважень та пропозицій (*інформацію надано в супроводжувальному листі*), що не дає можливості довести додержання розробником Проекту принципу прозорості та врахування громадської думки.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Новоселівської сільської ради «Про місцеві податки і збори» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики,

визначенім статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
Служби України

К.М. Ляпіна